

Klimatilpasning Aksel Møllers Have

Projektforslag
Frederiksberg Kommune
Foreløbig dato 07.01.2026

Vision

Klimatilpasningen af Aksel Møllers Have skal bevare og styrke de eksisterende landskabelige og sociale kvaliteter der præger haven i dag. Løsningen skal tilgodese de mange forskellige brugeres nuværende behov og samtidig have en funktionel robusthed, der gør at parken kan tåle, at behov kan ændre sig over tid.

Projektet tager udgangspunkt i at gøre så meget som muligt for området med mindst mulige interventioner. Udover at løse de tekniske krav om klimatilpasning, skaber projektet også nye rumlige, rekreative og sanselige forhold i haven.

I det følgende beskrives i korte træk projektets håndtering af regnvand, den landskabelige terrænbearbejdning, de nye beplantningselementer og endelig de øvrige nye elementer, som indgår i projektet.

Regnvandshåndtering

I den fremtidige regnvandshåndtering vil regnvand blive håndteret i en overfladeløsning samt i en underjordisk løsning. Der dimensioneres for en fremskrevet T10-hændelse for den underjordiske del og en T100-hændelse for terrænløsningen.

Regnvand, der lander på veje samles op og ledes til et underjordisk volumen under den store græsplæne. Det underjordiske volumen udføres som et tæt forsinkelsesvolumen, hvor regnvand opbevares indtil der er plads i hovedkloakken.

Regnvand, der lander i haven, håndteres på terræn på samme græsplæne, hvor det tilbageholdes af en barriere, der bremser vandet inde på græsplænen. Barrieren udføres som en enkel terrænbearbejdning, der tager højde for tilgængelighed og logistiske behov ved større arrangementer. Vandet, der tilbageholdes bag barrieren, vil til dels nedsive og

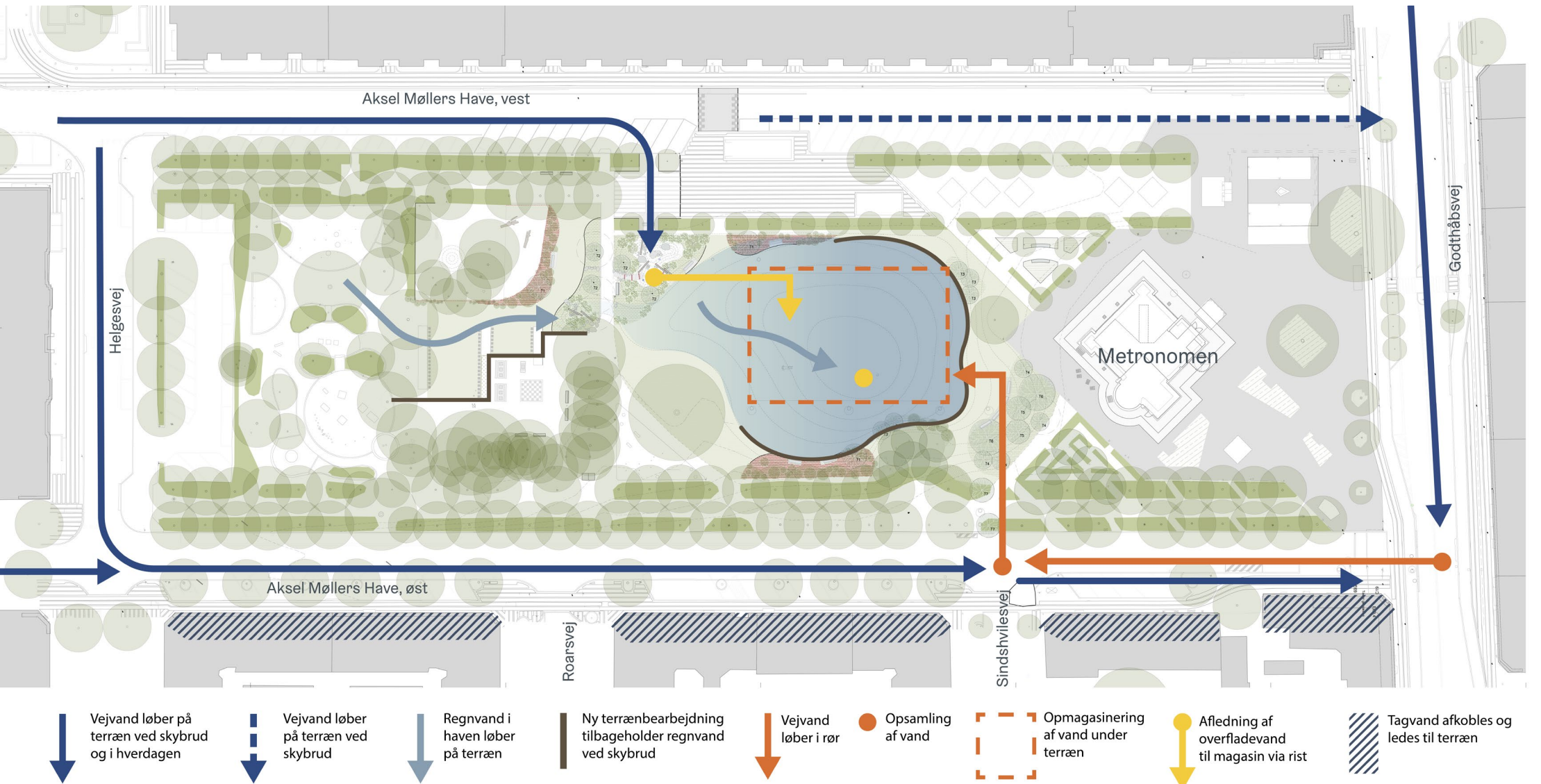
til dels blive ledt til forsinkelsesvolumenet via en rist i bunden af lavningen. Der etableres kontraklap så vejvand fra magasinerne ikke kan stuve op på terræn.

Vejvand fra Helgesvej og Aksel Møllers Have, øst afkobles hovedkloakken og løber på terræn frem mod Sindshvilevej. Her opsamles det og ledes ind i det underjordiske volumen under den store græsplæne, hvorefter det droslet ledes til hovedkloakken. Det betyder, at hverdagsregn og skybrudsregn fra disse vejarealer løber på terræn på vejene ved alle regnhændelser.

Derudover afkobles de vejvendte tagarealer på den østlige side af Aksel Møllers Have og via kinnekullerender lede tagvandet ud på vejen. Herfra løber det på terræn og samles op ved Sindshvilevej og i vejbrønde lige før Godthåbsvej.

Vejvand fra den sydlige del af Aksel Møllers Have, vest afkobles fra hovedkloakken, og ledes til et regnbed på græsplænen. Indløbet til dette regnbed er beskrevet nærmere på næste side.

Den resterende del af vejvandet fra Aksel Møllers Have, vest afkobles ikke. Vejvand herfra vil ved en større regnhændelse løbe på terræn ud på Godthåbsvej. På Godthåbsvej afkobles vejbrønde og vejvandet løber mod øst og opsamles i linjeafvandinger, der via rør leder vandet til Aksel Møllers Have, øst og videre til det underjordiske volumen i selve Aksel Møllers Have.

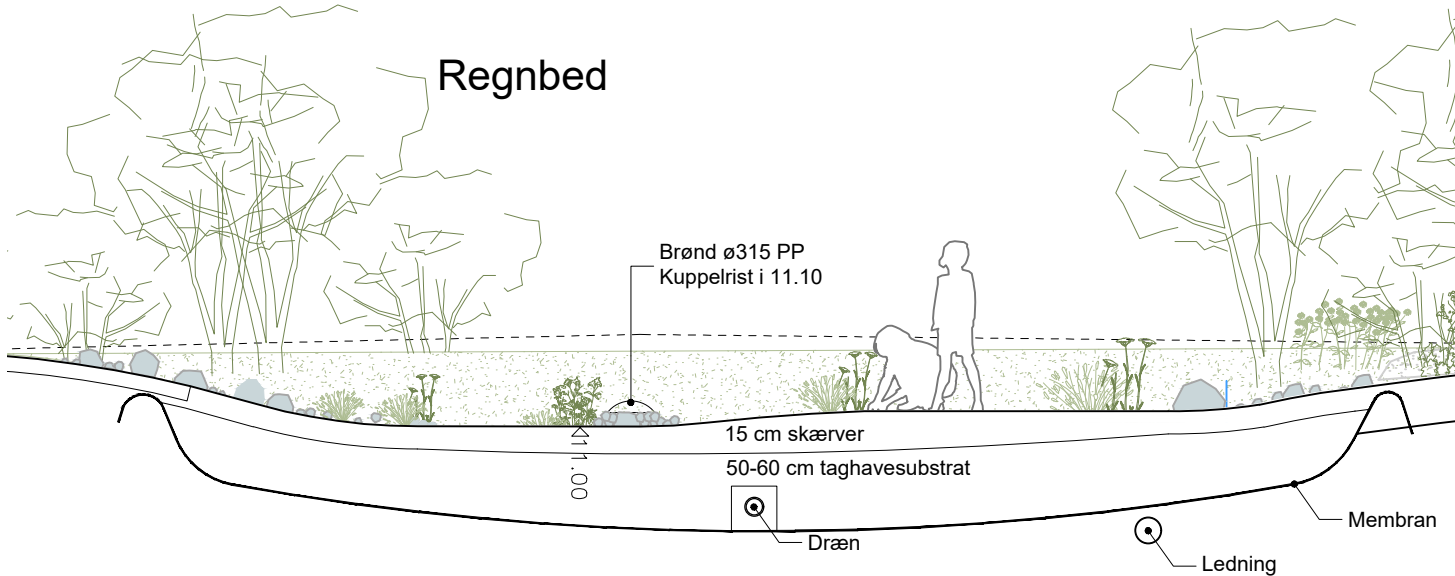
Aksel Møllers Have, vest

Vejvand fra den sydlige del af Aksel Møllers Have, vest afkobles fra hovedkloakken, og ledes til et regnbed på græsplænen. Vandet i regnbedet nedsiver ikke, da bedet udføres med membran, men løber videre til magasinvolumenet under terræn via en rist. Ved en regnhændelse større end T10 vil vandet i regnbedet løbe videre ud på terræn og opsamles på græsplænen, tilbageholdt af barrieren.

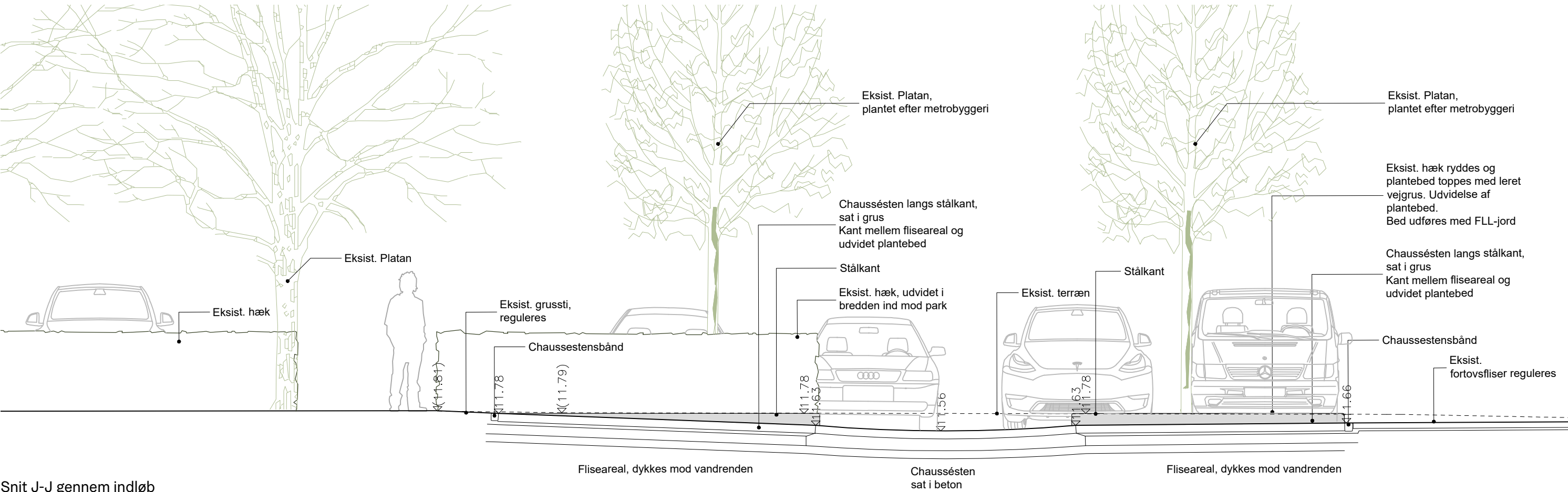
Der etableres en ny passage til vejvandet i belægningen syd for trappenedgangen til metroen. Terrænet ude på vejarealet justeres, kantstenen dykkes og en strækning af den eksisterende hæk ryddes for at lede vejvand hertil. Den eksisterende fortovsbelægning ved nedgangen til metroen udvides og den nye belægning dykkes ned mod en central rende, der udføres i chausséstens sat i beton. Videre skærer chausséstensrenden gennem den eksisterende hæk ved græsplænen og leder vandet til regnbedet.

Hvor chausséstensrenden føres gennem hækkene kantes de eksisterende plantebede af stålkanter, der levner mest mulig plads i plantebedene i forhold til en granitkantsten eller kant opbygget af chausséstén.

Regnvandsbedet bliver en integreret del af et større havemotiv, sommerhaven, der indrettes med sten og træstammer der inviterer til aktivitet og leg. Sommerhaven er beskrevet yderligere i afsnittet om beplantning.

Snit I-I gennem regnbed

Snit J-J gennem indløb

Landskablig bearbejdning

Plænen

Den landskabelige bearbejdning af den centrale plæne udgør det bærende element i håndteringen af regn på overfladen i Aksel Møllers Have.

Ved retablering af græsplænen efter nedgravning af magasiner udformes plænen med en blød, landskablig fordybning. Fordybningen spænder ud over stort set hele plænen, men er tilpasset eksisterende beplantning, således at der ikke udføres arbejde under store eksisterende træer. På det laveste punkt er fordybningen ca. 30 cm under eksisterende terræn.

Langs plænen's nordlige og vestlige kant afsluttes fordybningen af en tilsvarende landskabeligt udformet jordformation, som en diskret forhøjning med den funktion at tilbageholde skybrudsvand på plænen, en vandbarriere. Jordformationens højde er lokalt op til 30 cm over eksisterende terræn.

Jordformationen, fordybningen og den nye beplantning omkring plænen udgør en helhed, der i højere grad end i dag vil definere plænen som havens centrale, markante rum. Beplantningen omkring plænen er beskrevet nærmere i afsnittet om beplantning.

Regnbede

Sommerhaven, som er beskrevet i afsnittet om beplantning omfatter regnbedet der modtager vejvand fra vest samt et mindre regnbed syd for den tværgående grussti, som modtager overfladevand fra området ved legepladsen og hundegården ved større skybrudshændelser.

Regnbedene er udformet som lokale forsænkninger i terrænet med organiske former. I kombination med en frodig beplantning vil de udgøre markante elementer i haven.

Skakpladsen

Området ved skakpladsen udgør i dag en velfungerende helhed med et roligt udtryk bestående af en relativt stor grusflade med fire bænke, skakborde, et skakbræt af fliser i terrænniveau og flere parallelle, lave træplinte, hvoraf nogle er med indbyggede staudebede, der skyder sig ind i naboarealet med græs. Pladsen er markant indrammet af mange gamle træer i grusfladen.

For at opfange vandet fra den østlige del af legepladsen og området ved hundegården er det nødvendigt med en vandbarriere i området ved skakpladsen.

Dette løses ved at hæve terrænniveauet i nord-sydgående retning på tværs af pladsen suppleret med en svag forsænkning i græsarealet øst for hundegården, så vandets vej i nordøstlig retning brydes og skybrudsvand ledes til det mindre regnbed nord for hundegården og derfra videre til forsænkningen på plænen.

Terrænhævnningen er en meget diskret løsning, som ikke vil påvirke den overordnede helhed og udtrykket af Skakpladsen. Skakbrættet i terræn og skakbordene skal omlægges og justeres i forhold til det nye terrænniveau, ligesom der vil skulle ske en tilpasning af plintene.

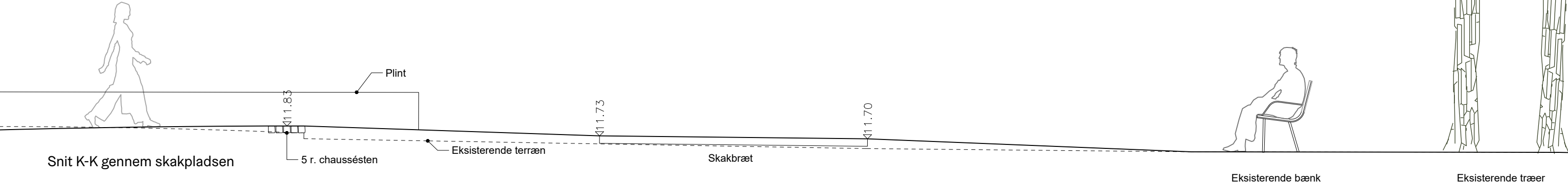
Beplantning

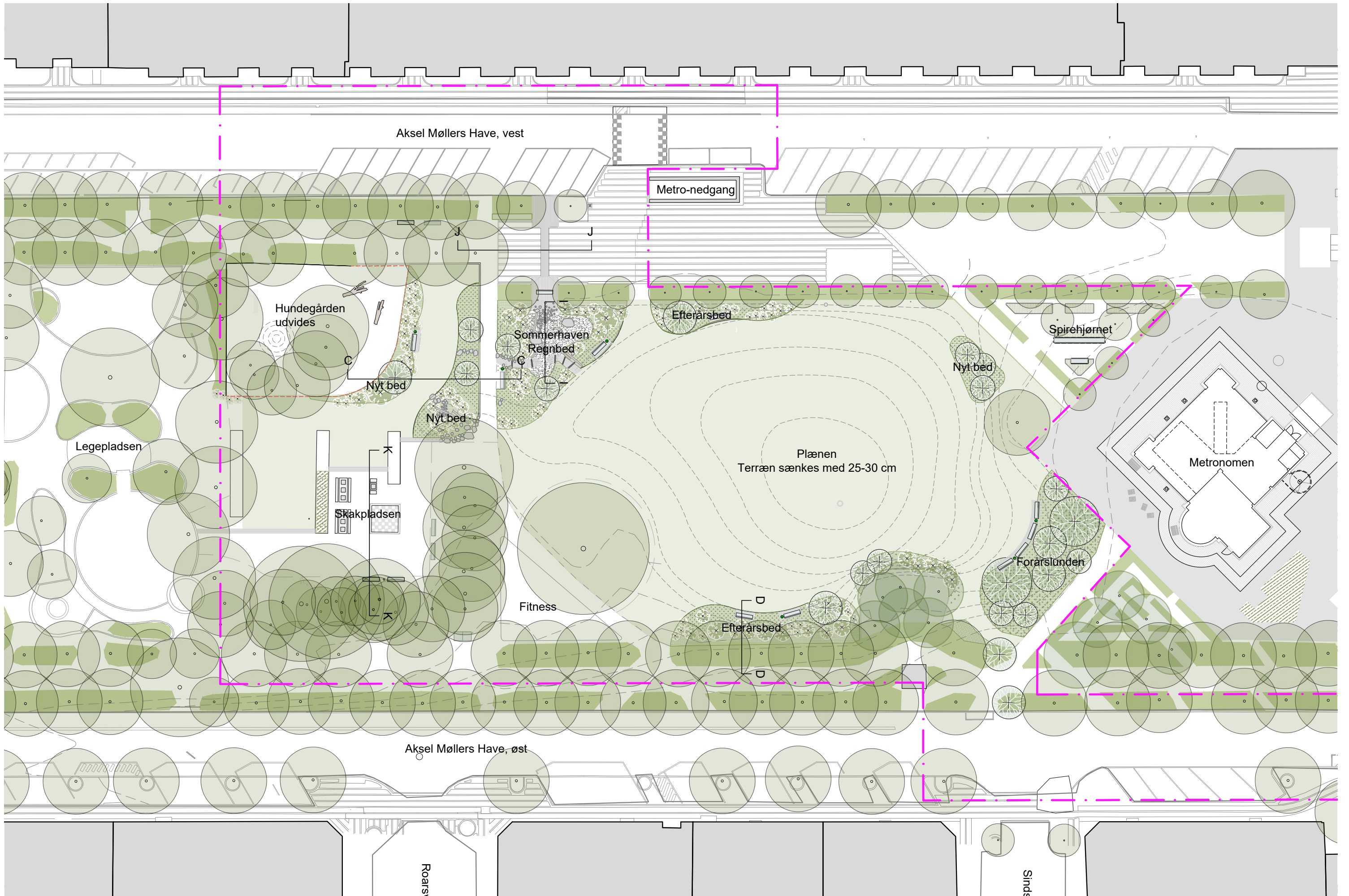
Den åbne græsplæne får en ny naturpræget beplantning langs kanterne, der skaber en blød sammenhængende afslutning af rummet som kontrast til de formklippede hække.

I den nye beplantning arbejdes der med en stor variation af blomstrende og insektvenlige planter, der kan fremme artsrigdom og skabe nye sanselige oplevelser. Der udvælges plantearter, som understøtter de insekter, der er registreret i området omkring Aksel Møllers Have. Særligt prioriteres arter, der er sårbare eller truede, samtidig med at der skabes gode levevilkår for andre insekter – for eksempel sommerfugle, som kan være til glæde for havens brugere. Der vælges en kombination af hjemmehørende arter og andre arter med egenskaber, der egner sig til de særlige forhold og behov i haven. Den nye beplantning introducerer mange flere farver for at supplere det ellers meget ensartede, grønne udtryk i parken.

Beplantningen deles op i tre temaer; Forårslunden med hvidblomstrende træer og skovbund der skærmer af mod Metronomen, Sommerhaven med farverige steppeplanter der inviterer til leg, og Efterårsbede som gentager sig på hver sin side af græsplænen og op mod det nye hegn ved Hundegården.

Sårbare og truede arter registreret i området:		Sommerfugle registreret i området :
Elme-ugle	Truet	Admiral
Ildtæge	Næsten truet	Stor kålsommerfugl
Grøn mølugle	Næsten truet	Buksbomhalvmøl
Sivstråugle	Næsten truet	Det hvide C
Hætte-bladmåler	Næsten truet	Lille ildfugl
Gul humlesvirreflue	Sårbar	Grønåret kålsommerfugl
Kappeugle	Sårbar	Lille kålsommerfugl
Sørgeskåbe	Sårbar	Dagpåfugleøje
Lille lavmåler	Sårbar	Tidselsommerfugl
		Aurora
		Skovblåfugl

Beplantning

Forårslunden

Forårslunden består af etagerede trækroner med to egetræer der på sigt kan blive store og karakterfulde og lavere blomstrende tjørn og mirabel. Under trækronerne er der bunddække med skovkarakter med mange hvide blomster.

Sommerhaven

Sommerhaven har en solrig placering og beplantes med farverige og robuste stauder, græsser og buske, der inviterer til leg og opdagelse. Et forløb med sten og enkelte træstammer føres gennem sommerhaven og inviterer til aktivitet for nysgerrige børn. Sommerhaven har også en teknisk funktion som regnbed, hvor regnvand fra Aksel Møllers Have, vest, samles i bedet, inden det ledes videre til magasinvolumenet under plænen via tre riste. Beplantningen skal derfor kunne tåle både oversvømmelse, tørke og slitage fra leg.

Centralt i sommerhaven ligger en fordybning, der oftere vil modtage vejvand. Her etableres en membran under jorden for at hindre nedsivning. I det område, hvor membranen ligger, vil jorden være ekstra sårbar over for udtørring i perioder uden regn. Det betyder, at det centrale haverum i sommerhaven bliver særligt udsat for både oversvømmelser, tørke og salt fra vejvand om vinteren. For at imødekomme de mange udfordrende vilkår er den centrale fordybning indrettet som en stenhavn. Sten i forskellige størrelser placeres på en bund af skærver i en naturpræget, men præcis stensætning, der kobler sig på de øvrige forløb af sten og træstammer, som skaber forbindelse gennem haven. I den indre stenhavn er der plads til både børneleg og insektliv, med indslag af strandvegetation. Der etableres en lille sti af chaussésten og små trin til fordel for driften og som en alternativ rute til det mere udfordrende balanceforløb.

Området omkring stenhaven, der ligger uden for membranen, bliver kun oversvømmet ved større regnhændelser (over 25 mm), hvilket giver flere muligheder for etablering af vegetation. Her henter beplantningen inspiration fra solrige stepper med fokus på insektliv, farver og teksturer. Der plantes også buske for at indramme stenhaven og for skabe højde og struktur til børnene. Der er fokus på tryk ved at bevare god sigt i området. De mange sten kan desuden fungere som hvilesteder for sommerfugle og andre insekter.

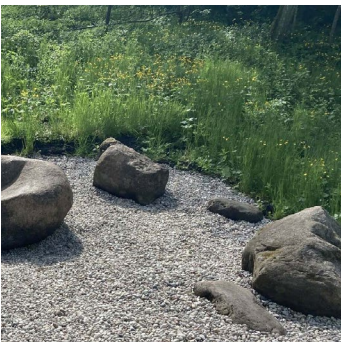
Efterårsbede

Plænen afsluttes i hver side af busketter med fokus på et flot udtryk om efteråret med mange rødlige og orange nuancer på løv, blomster og bær. Samme motiv bruges langs hegnet ved Hundegården, hvor der suppleres med klatreplanter.

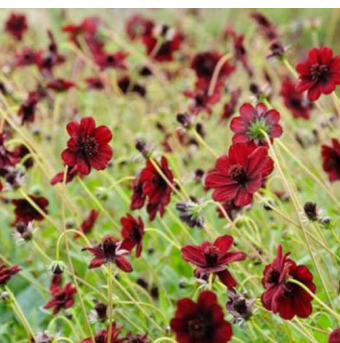
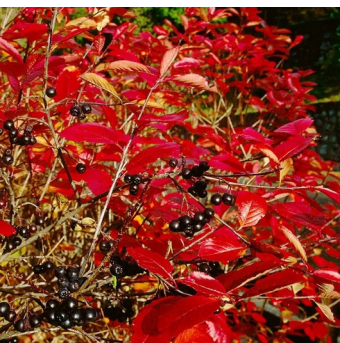
Forårslunden

Sommerhaven

Efterårsbede

De øvrige elementer i haven

Hundegården, nyt hegn og inventar

Hundegården udvides mod nord. Det eksisterende hegn mod øst og nord fjernes og der etableres et galvaniseret og pulverlakeret panelhegn i ca. 120 cm højde. På en del af forløbet er hegnet buet for at understrege en af de vigtige forbindelseslinjer i den del af parken.

I hundegården udlægges et antal træstammer og der etableres en jordhøj for at understøtte hundenes leg. Det eksisterende græsdække som indlemmes i hundegården bibeholdes. Græsset forventes at blive slidt væk så snart hundegården tages i brug.

Parkbænke, affaldskurve og bordtennis

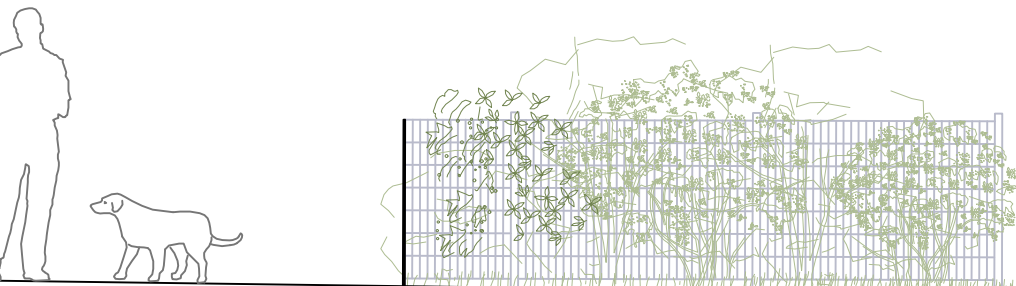
Der etableres et antal nye siddepladser med traditionelle Københavnerbænke, herunder fire bænke opstillet i et cirkelslag i det nordøstlige hjørne af plænen med Forårslunden som ryg. Der etableres chaussésten under og foran de nye bænke for at lette den fremtidige drift og undgå nedslidning af græsset.

Der opsættes nye affaldskurve af typen Nifo, pulverlakeret i Frederiksberggrøn ved nogle af de nye bænke.

I nærheden af skakpladsen opstilles et robust og vejrbestandingt bordtennisbord.

Kanter

Bede med staudeplantering forsynes med en dykket stålkant mellem plantebed og græsplæne for at lette den fremtidige drift. Kanter mellem bede med buske og græsplæne kantes ikke, her definerer de fritvoksende buske bedenes afgrænsning.

Snit C-C

Nyt panelhegn
Klatreplanter og buske

Græs

Oplevelsesruter, sten og stammer

Igennem sommerhaven udlægges træstammer og kampesten i forskellige størrelse i forløb, så der dannes oplevelsesruter gennem regnbedene og bedene på den måde åbnes op for udforskning og leg.

Spirehjørnet

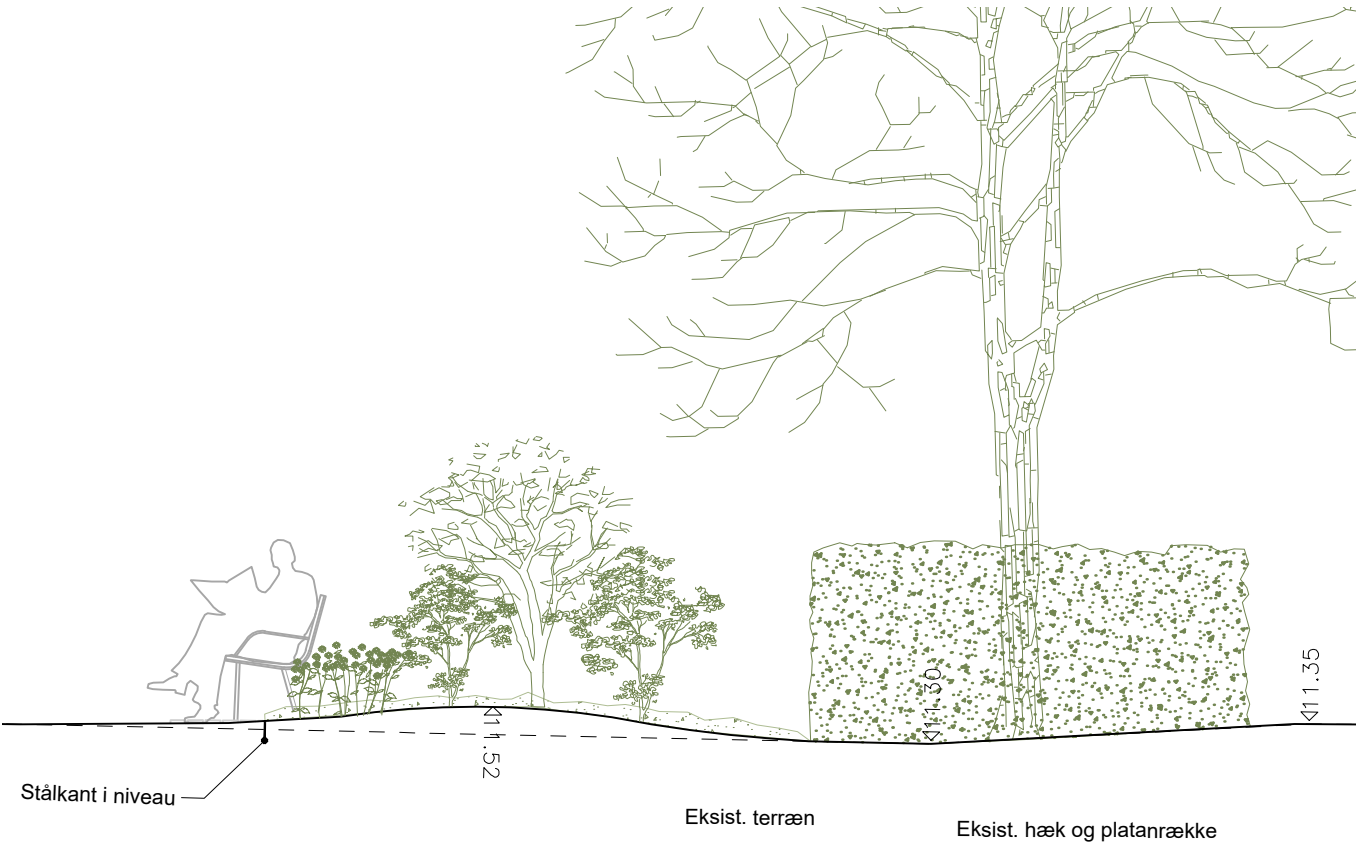
I det trekantede hækrum vest for Metronomen ryddes de indre hække og rummet indrettes med hævede plantebede i stål iht. projekttegninger fra Frederiksberg Kommune.

Belysning

Kommunen arbejder på et koncept for opgradering/fornyelse af belysning i parken.

Nabomøbler

Der afsættes i forbindelse med projektet et beløb til indkøb af Nabomøbler til at sætte ud ved Metronomen. Nabomøblerne er bygherreleverance.

Snit D-D

Stålkant i niveau

Eksist. terræn

Eksist. hæk og platanrække

Stålkant

Eksist. terræn

Betonkantsten

Eksist.
grussti

Ny grusbelægning

Sommerhaven